

Hakkı
KESKİN

Almanya Türk Toplumu Genel Başkanı

GÜNÜN KONUĞU

PAZARTESİ, 2 Eylül 2002

Hürriyet

Dünya gelir dağılımında artan kutuplaşma ve doğanın isyanı

26 Ağustos - 4 Eylül 2002 tarihlerinde en büyük katılımlı Birleşmiş Milletler 'Dünya Zirve' Konferansı' Güney Afrika'nın Johannesburg kentinde yapılıyor. Toplantı 'Kapsamlı Kalkınma için Dünya Zirvesi', ismini taşıyor. Elli bin kişinin katıldığı bu zirvede iki ana konu görüşülecek: Az gelişmiş ülkelerin kalkınması daha etkin olarak nasıl sağlanabilir ve kalkınma sürecinin yanı sıra dünya, doğa ve evren daha iyi nasıl korunabilir? Kanımca her birimizi çok yakından ilgilendirmesi gereken ve yaşamsal önemi olan konular bunlar.

Gelişmiş sanayi ülkeleriyle, az gelişmiş ülkeler arasında öteden beri var olan gelir dağılımı dengesizliği, giderek daha korkunç boyutlar kazanıyor. Dünya nüfusunun yüzde 22'sinin yaşadığı gelişmiş sanayi ülkeleri, dünyada sağlanan gelirin yüzde 83'üne sahipler. Dünya nüfusunun yüzde 78'inin yaşadığı az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin dünya gelirindeki payı ise yüzde 17.

Dünya gelir dağılımında kişi başına düşen yıllık gelir dolar bazında İsviçre, Japonya, Norveç, Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerde 30 bin doların üstündeyken, bir çok Afrika, Uzak Asya ülkelerinde 100 ile 300 dolar arasında kalmaktadır. Dünya nüfusunun en zengin yüzde 20'si ile, en yoksul yüzde 20'si arasındaki gelir farkı 1970'de bire 30 iken, günümüzde bire 60'a tırmanmıştır. Yani en yoksul ülkeler yoksullaşırken, en zengin ülkeler zenginleşerek aradaki uçurum daha da artmıştır.

Dünya nüfusunun altıda biri, yani 1.3 Milyar insan, içecek su, doyacak kadar yemek bulamıyor, sağlık ve okul hizmetlerinden büyük ölçüde yoksun bulunuyor. Her gün 26 binden fazla çocuk yeterince beslenemediği için açlıktan ölüyor.

Dünya'da 120 milyon insan geçimini sağlamak amacıyla, ülkesini terk ederek başka ülkelerde iş arıyor. 30 milyon insan siyasi nedenlerden ülkesinden kaçmak zorunda kalıyor.

★★★

Az gelişmişlik ne keder yazgısı, ne tanrı isteği. Yüzyıllarca süren sömürgeciliğin, onun devamı olan ekonomi-politikaların ve gelişmiş ülkelerden yana işleyen dış ticaret ilişkilerinin sonucu. Kuşkusuz bu ülkelerin yöneticileri de bu durumdan sorumludurlar.

Bu denli dengesiz ve bu denli adaletsiz dünya düzeni, daha doğrusu ben buna dünya düzensizliği diyorum, ileriye gören insanlar arasında geleceğe yönelik büyük endişelere neden oluyor.

Öte yandan gelişmiş sanayi ülkeleri,

izledikleri son derece sorumsuz ve egoist politikaları sonucu doğayı ve çevreyi tehdit etme aşamasına geldiler. Dünya iklimini ve ozon tabakasını bile büyük ölçüde sarsan sonuçlara neden oldular. Dünya nüfusunun yüzde 22'sini oluşturan gelişmiş sanayi ülkeleri, dünyada kullanılan enerjinin yüzde 72'sini tüketmekte ve hava kirliliğinin önemli nedeni karbondioksit (CO2) yüzde 70'ini havaya salmaktadırlar.

★★★

Dünya'da son yıllarda yoğunlaşan, arı gelmez bir dizi felakete bu sorumsuz politikalar neden olmaktadır. Dünya'nın bir çok ülkesinde bir yandan görülmemiş kuraklık, bu kuraklığın neden olduğu akıl almaz orman yangınları, açlık, diğer yandan milyonlarca insanı evsiz, barksız bırakan sel felaketleri.

Ne dünyadaki çok dengesiz gelir dağılımı ve nede doğayı, Dünya ve evreni tehdit eden bu sorumsuz ve acımasız ekonomi-politikalar böyle devam edebilir. Bu artık yaşanarak görülüyor, biliniyor. Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Avustralya ülkelerinin bazı bölgelerinde görülmemiş bir kuraklık ve korkunç orman yangınlarına tanık oldular. Orta Avrupa şu son haftalarda görülmemiş, bazılarına göre bin yılın sel felaketini yaşadı. Doğa artık kendini savunmaya geçmiştir. Gelecek nesiller için korkunç tehlikelere gebe bu sorumsuz politikalara dur demek, her kişinin insanlık görevi olsa gerekir. Bir Türk atasözü: 'Bir musibet bin nasihata bedeldir' der. Sanırım bazı vurdumduymaz politikacılar ne yazık ki felaketler yaşayarak ders alacağı benzerler.

Johannesburg'daki Dünya zirvesi bu insanlık dramına çözümleri tartışıyor. Bu uğurda büyük özveriyle çalışan sivil toplum kuruluşlarını ve bilim adamlarını selamlıyorum.

Türkiye'de yakında seçimler var. Çok merak ediyorum, siyasi partilerin hangisi programına Türkiye'de doğanın ve çevrenin korunmasını ve bunun gerektirdiği önlemleri alacaklarını yazacaktır? Hangi parti güzelim Marmara Denizi'ni yeniden korkusuzca yüzülebilir hale getirmeyi programına alacaktır? Türkiye'de çevre ve doğa bilinci ne yazık ki henüz fazla yaygın değil. Ne var ki, erozyon sonucu yok olan verimli topraklar, yanarak yok olan ormanlar, kirlenen nehir ve denizler, milyarlar harcansa da kolay kolay eski konumuna gelemeyecektir. Güzel Türkiye'mizde doğanın ve çevrenin korunma ve sevilmesi partiler üstü bir anlayışı ve politikayı gerektirmektedir. Artık bu konu daha fazla ihmal edilmemelidir.